

Нагласи и поведение спрямо аборта по желание

Качествено изследване на БАСП Резюме

През октомври 2006 г. Българската асоциация по семейно планиране и сексуално здраве (БАСП) проведе проучване за нагласите и поведението по отношение аборта по желание. Целта на проучването е да се анализират нагласите и поведението спрямо аборта по желание сред жени, посещаващи централите на БАСП. Задачите на проучването са следните:

- да се анализират позициите на жените спрямо аборта в контекста на репродуктивните им права – право на избор на аборт;
- да се проучат нагласите на жените към аборта и модерните контрацептивни средства;
- да се проучи поведението и възприемането на аборта по желание от жени с предшестващи аборти;

Емпиричното социологическо изследване беше проведено в шест града в страната: София, Варна, Пловдив, Стара Загора, Русе и Долна Митрополия. Логическа единица на наблюдение: всяка жена в репродуктивна възраст (15-49 г.), посетила съответния център на БАСП за горепосочения период и изразила доброволно съгласие за участие в проучването. За набиране на първичната информация е приложена пряка индивидуална анкета. За обработка и анализ на данните е из-

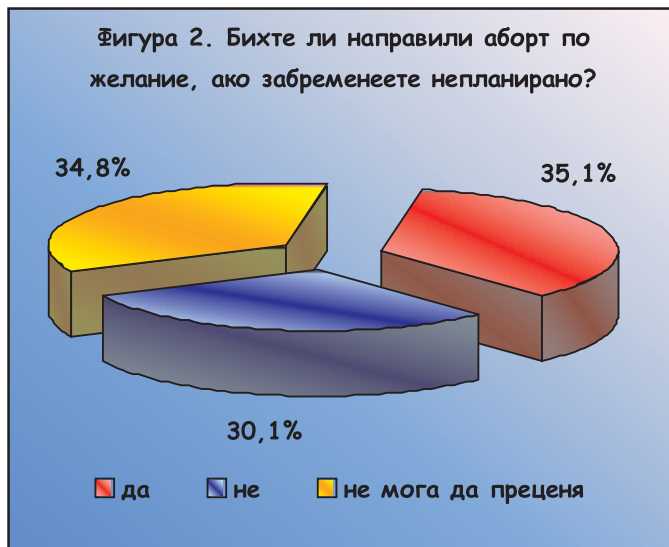
ползван статистически пакет SPSS. Обработени и анализирани са данните, съдържащи се в 281 попълнени анкетни карти.

Проучването е уникално за страната. Резултатите от него дават възможност да се вникне в различните медико-етични аспекти на аборта по желание.

Резултатите сочат, че много голяма част от анкетираните жени – 227 (81.1%) изразяват либерални позиции относно правото на жената на избор на аборт по широки социални индикации (pro choice) Фигура 1. Етичната позиция, защитаваща идеята против аборта по желание (anti choice), се защитава от 14 от анкетираните жени (5%).

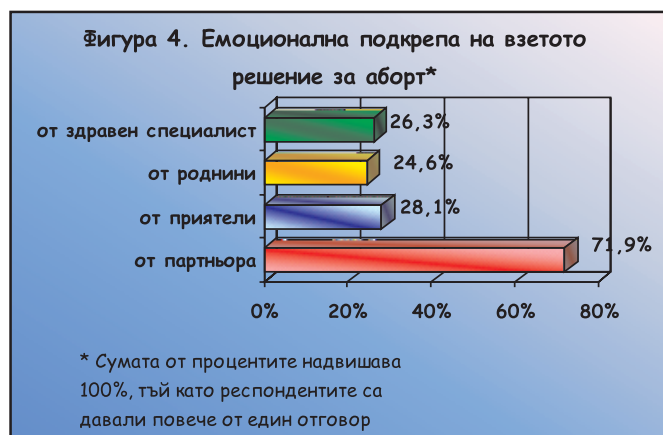
В по-голяма степен изразяват либерални идеи спрямо правото на избор на аборт омъжените жени, тези с по-висока степен на образование, с по-висок доход, използващи контрацепция, вече правили аборт по желание в миналото.

Отговорите на въпроса "Бихте ли направили аборт по желание?" се разпределят почти равномерно между категоричното "да" - 35.1%, "не" - 30.1% и колебанието - 34.8% (недостатъчната яснота) за поведение в ситуация на непланирана бременност (Фигура 2). В по-висока степен изразяват нагласа в посока на избор на аборт по желание жените, които са в по-напреднала репродуктивна възраст; омъжени; нерелигиозни, реализирали се като майки; имат предшествващи аборти.

Проучването сочи още, че поведението на жените в реална ситуация на "избор" за аборт по желание е следното: масово жените с предшествващи аборти посочват, че са споделили с някого – 61 (91%). Преобладаващата част от тях (92.4%) са споделили проблема със своето най-близко обкръжение, преди всичко с партньора 75.4%, приятели и роднини 42.6%. Ролята на здравния специалист в тази посока е по-ограничена: 39.3% са тези, които включват и здравния специалист в кръга на обсъждане на проблема. (Фигура 3).

Преобладаващо жените посочват, че са получили емоционална подкрепа от своето близко обкръжение, най-вече от партньора (71.9%) (Фигура 4).

В нагласите на интервюираните жени спрямо правото на избор на аборт преобладаващо се застъпват либерални възгледи за аборта като свободно достъпна възможност и право. Същевременно, когато става дума за собственото поведение относно аборта, една част от респондентите са склонни да преосмислят решението си.

Трябва да се подчертае, че все още не е достатъчно осъзната и възприета ролята на консултирането преди и след извършването на аборт. Това е водещата причина БАСП да полага в последните години усилия за промотирането на тази концепция и практически да я въвежда в ежедневната работа на своите центрове.